

Masarykova univerzita v Brně

Filozofická fakulta
Sdružená uměnovědná studia
Úvod do uměnovědných studií (USK_01)

Semestrální práce

SUBKULTURA

Eliška Grabiášová
439158

SUBKULTURA

Subkultura je soubor specifických norem, hodnot, vzorů chování a životní styl charakterizující určitou skupinu v rámci širšího společenství, případně tzv. dominantní či hlavní kultury, jíž je tato skupina konstitutivní součástí. Příslušníci této skupiny se mohou od většiny odlišovat sociálním postavením, věkem, povoláním nebo regionem. Zcela izolovaná však subkultura od dominantní kultury nikdy není. Proměny subkultury jdou „proti přírodě“, přerušují proces „normalizace“. Představují jej gesta, příklon k řeči, která uráží „tichou většinu“, zpochybňuje zásadu jednoty a soudržnosti a odporuje mýtu konsenzu. Objev nové subkultury vždy doprovází vlna hysterie v tisku – pohybuje se mezi hrůzou, okouzlením, hnusem a pobavením

HIPSTER – MODERNÍ SUBKULTURA

V posledním roce si jistě každý z nás všiml, že se ve větších českých městech rozmohl nový trend. V ulicích, kavárnách, hudebních klubech či barech potkáváme mladé lidi v alternativním oblečení, s asymetrickým účesem, s tzv. vintage doplňky, výraznými brýlemi, tetováním a mohutnými vousy. Říká se jim „hipsteři“ a i když se s nimi většina z nás setkává až v posledních letech, tento styl vznikl už dávno předtím, než se z něj stal módní trend.

Co vlastně pojem hipster znamená? Termín „hip“ byl vytvořen v jazzovém věku a popisoval milovníky rostoucí scény. Původ tohoto slova je ale sporný, někteří tvrdí, že pojem pochází ze západoafrického dialektu, kde slovo „hipi“ označuje toho, který je viděn, toho, který jiným otevírá oči. Jiní mají za to, že je to derivát slova „hop“, což je slangový výraz pro opium. Ve 40. letech pak „hip“ dostal anglickou příponu „ster“ a slovo „hipster“ vešlo do slovníku.

Hipsterský styl vznikl ve 40. letech 20. století spolu s beat generation a teddy boys. Na všechny tři styly měla velký vliv černošská kultura. Byli to jazzový fanoušci, kteří si zamilovali životní styl, hudbu i jazyk Afroameričanů. Mezi hipstery patřili především mladí lidé, kteří se odmítali ztotožnit s tradičními stereotypy dominantní kultury, což zahrnovalo práci, rodinný i sociální život, snažili se žít skrze hlubší prožitky a působit velice pohodovým a přemýšlivým dojmem a tím se co nejvíce odlišit od ostatních. V poválečném období hipstery zastínili hippies a beatníci, znovu se tato subkultura objevila až v 90. letech, kdy se termín hipster začal používat v odlišném pojetí, který přetrvává dosud. Mezi nejznámější hipstery patří například Jack Kerouac či Allen Ginsberg.

A jak vypadá hipster v současné době? Oproti historickému významu dnes jde spíše o módní kult než o nespokojenost společenských zvyklostech. Do této subkultury zapadají muži i ženy a to především ve věku mezi 20 a 30 lety. Dominuje u nich nezávislé myšlení, zabývají se filozofií a uměním, poslouchají alternativní hudbu a vyžívají se ve starých věcech, typické pro něj jsou třeba analogové přístroje, vinyly a podobně.

Hipsteři působí bohémským dojmem, vyhýbají se běžným společenským zvyklostem, které se vztahují k určování preferencí a tradičních pravidel oblékání. Typické jsou pro ně vzorované košile, stará saka, kalhoty s upnutými nohavicemi, vytahané svetry, mokasíny, brýle s tlustými obroučky typu Buddy Holly či plátěné tašky s textem vyjadřující jejich názor. Tato móda se rozmohla již tolik do obchodních řetězců, že již její příznivci se nemusí prohrabávat skříní prarodičů či nakupovat v obchodech z druhé ruky.

Co se týče umění, jsou časté koláže fotografií či jednoduché kresby. Nejčastějšími motivy jsou zvířata (kočky, jeleni, tygři, psi, medvědi aj.) s lidským tělem či jiným napodobením lidského charakteru, tj. s brýlemi, s různými pokrývkami hlavy, v oblecích apod. a to zasazené do barevného pozadí vesmíru. Dalšími symboly hipsterů jsou například, obrácené kříže, kotvy, květiny, rovnostranné trojúhelníky či jiné geometrické tvary. Těmito tématy si také často zdobí své tělo. V dnešní době tetování přestává být tabu, proto také čím dál více příznivců tohoto stylu si nechává tetovat své oblíbené motivy.

Někteří lidé tuto subkulturu nepřijali pouze po módní stránce, ale stala se pro ně životním stylem. Tito hipsteři pak hojně navštěvují různé kulturní akce, dopravují se pouze městskou hromadnou dopravou či na kolech (odmítají používat automobily kvůli znečištění životního prostředí), poslouchají nezávislou hudbu a to především na vinylových deskách. Často také věnují spoustu energie správné životosprávě s ohledem na životní prostředí, pěstování

vlastních potravin a také vegetariánské či veganské stravě. Většina hipsterů se také rádo veřejně vyjadřuje a to především psaním vlastního blogu či fotografováním.

Hipsteři v dnešní době jsou mnoha lidmi kritizováni a parodováni a tento termín se dnes používá spíše jako nadávka. Na internetových stránkách a sociálních sítích se objevují zesměšňující články, fotografie i videa. I přesto se tento styl drží v posledních letech na výsluní a těší se velikému zájmu.

SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ

LITERATURA:

PETRUSEK Miloslav. *Velký sociologický slovník*. Karolinum, 1996. ISBN 8071843113

JANĎOUREK Jan. *Sociologický slovník*. Portál, 2001. ISBN: 978-80-7367-269-0

HEBDIGE Dick. *Subkultura a styl*. Praha: Dauphin Daniela Podhradského, 2012. ISBN 978-80-7272-197-9

ELEKTRONICKÉ ZDROJE:

<http://www.urbandictionary.com/define.php?term=hipster>

[http://en.wikipedia.org/wiki/Hipster_\(contemporary_subculture\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Hipster_(contemporary_subculture))